

VOINTA POPULULUI

ZIAR DE PROPAGANDĂ

ABONAMENTUL:

Pe un an 100 lei :: Pe jumătate an 50 lei.
Pe trei luni . . . . . 25 lei.

Apare în fiecare Duminică.

SUB CONDOCEREA UNUI COMITĂ

SI AD. INISTRATIA:
Dise Nicoară Numărul I, etajul I.

Oameni noi.

Acesta a fost primul strigăt al României întregite, după ce vechile partide politice unele în descompunere, altele incapabile de-a guverna — nu s'au putut înțelege între ele și n'au reușit să ne dea mult doritul guvern de coaliție, guvernul național, cerut de toți bunii patrioți în timpurile aceste excepțional de grele, impus de nevoile țării din ce în ce mai arzătoare.

Strigătul a izbucnit involuntar din toate piepturile românești simțitoare, după ce de sub frunțile încrețite ochii îngrijorați zădărnici au căutat printre rândurile politicianilor noștri, în haosul de zăpăceală în care se sbătea abia închegatul nostru stat — închegat cu mari jertfe — un om care să risipească întinericul și să ne scoată pe o cale bună.

Cum, nimeni? Din cele patrușprezece milioane de români cari suntem astăzi împreună — glorioasă, mînată unire, — și formăm o țară dintre cele mai frumoase și mai bogate din lume — nu se găsește un om, o seamă de oameni, care să prindă frânele guvernării, cu o mână tare, energică și hîne cuvîntată, să pricëapă a pune rînduială, cinste, curățenie și bună stare în trebile țării?...

Un mașinist abil și ager, cu infinit devotament pentru grandioasa, sublimă lui meserie, să potrivească, cu vecințe trează conștiință, toate roțile aparatului complicat, până la ultimul șurubel, — toate să fie bine la locul lor așezate.

Nu se găsește în România Mare? Dar atunci ce fel de popor suntem noi? Să fim noi așa de nemernici, așa de imbecili, să ne dăm bătuți moralicește, acum după ce avem toate prerogativele, toate favorurile unui splendid viitor?

Nu. Noi vrem să trăim. Vrem să răscumptăm cu noi jertfe, cu jertfa muncii, jertfa sîngelui din trecut.

Progresul economic și cultural pe care vechiul regat l'a făcut în cei din urmă 50 de ani de la independența țării, e dovadă că românul nu-i refractor la progres. Cât a înflorit România în scurtă vreme a independenței sale până la marea încercare a războiului mondial! Să fi fost el „nefast” pentru noi?

Nu doamne, nu! Români, să nu-l roștiți acest cuvînt! Războiul ne-a adus întregirea neamului, sfînta libertate a pămîntului scump, a fraților dragi. Nu urgisți jertfa lui, ci mai bine seamă vă d-ați ce este de făcut pentru ca să-i cântăm osanale și nu jalea prohod.

Căci iată ca pe o insulă mare și nenorocită năpădită de bălării, au năvălit șerpii veninoși din toate vecinătățile și din depărtări, cu sîsăitul lor dușmănos, plin de invidie pentru norocul nostru, au otrăvit sufletele noastre, ne-au acoperit glasurile de isbîndă.

Și nici unul dintre partidele politice, ocupate cu luptele dintre ele, n'au văzut această

primăjile care ne-a amenințat dela început și ne amenință tot mai tare!

Și n-o văd nici acum.

Cineva a zis: nu sunt ei români răi, dar sunt proști!

Proști sau răi, sinceri sau șarlatani, ce ne pasă nouă, ce-i pasă neamului de toți acești incapabili, cîtă vreme s'au dovedit că nu sunt ei cei chemați a consolida noul stat românesc!

Ne trebuie oameni noi! Să vină cei născuți, nu făcuți. Cei cu adevărat chemați de glasul conștiinței curate și cinstitute, desbrăcate de setea ori plăcerea lățărilor în belșugul material al mării.

Să intre în arena muncii grele, ca evlavioșii în biserică.

Unde sunt ei? Te întreabă lumea. „Nu-i vedem pe oamenii aceștia ai voștri, oamenii noi!”

Dar aurul l-ați văzut oare, până n'a fost zdrobită piatra ce-l acoperea?

Și diamantul prețios trebuie să-l scoți din cărbunele negru, din fundul pămîntului, unde stă ascuns.

Dar îl scoate cine știe să prețuiască valoarea lui și bănuiește, după semne, unde poate să fie.

Dreptatea stă ca ascunsă une ori, dar întâmplarea fericită și oamenii destoinici cari știu cât de bine face ea, o desvăluie din păcla neagră.

O, drag neam al meu, cîtă piatră ai zdrobit tu, pentru străini! Gîndește-te numai la Matei Corvinul, cel mai cu dreptate rege al Ungariei, cît aur al dat pentru alții! Să nu mai ai tu putere în brațele tale, ca să mai sfărâmi piatră, și să dai acum și pentru tine?!

Aurul tău, oamenii tăi. Caută-i, și-i vei găsi. Vîntură nisipul, și-i vei avea.

Sunt acolo, asunși în masa aceea neagră, ai tăi, fii ad_vărați, și cu inima curată și cu mintea pricepută, cheamă-i în arenă, cu stăruință. Să iasă la soare, în lumină, strălucirea aurului adevărat, — să se ducă pe vadul apei nisipul lăut fără de valoare...

La lucru, că-l ceasul ajuns, oameni buni, oameni noi!

C. H.

Situația populației orașelor României la 1 Aprilie 1923!

Moldova 78% streini, 22% români.

Bucovina 87.5% streini, 12.5% români.

Basarabia 79.6% streini, 20.4% români.

Muntenia și Oitenia 42% str., 57% români.

Ardeal 63% streini, 37% români.

Banat 82% streini, 18% români.

Dobrogea 77.5% streini, 22.5% români.

Scrisoare din Roma.

România, propaganda străină și studenții noștri în străinătate. — Un gest nobil și un exemplu.

Roma, Ian. 1924. Campania de propagandă a dușmanilor României în străinătate, continuă cu înverșunarea sa diabolică, infernală, fără să aibă vr'o piedică din partea culva. Marea presă a țărilor străine — chiar și a celor „surori” și „alate” — ne ată fără milă în favorul monarhiei de odinioară și în detrimentul noii Români, infectând și micșorînd prestigiul și așa foarte redus al românilor în fața străinătății, prin articole tendențioase.

Astfel, ziarul „Corriere Italiano” din 15 Decembrie 1923, marele cotidian al Romei jusciste, publică dela corespondentul său din Viena, d. Nani, îndent dalmatian, un articol plin de injurii și calomii, contra țării latine din Orient.

„România... este o țară cu civilizație înnapoiată... este o zonă semibarbară. excepție făcînd Bucureștii care este un mic Paris.

„... Orice ungar, este convins că acele teritorii trebuie să fie alipite Ungariei...” zice înr'altale d. Nani.

Articolul, de sine se înțelege, a produs o vie indignare între noi, puținii români cari ne găsim în Italia, reprezentanții poporului latin de peste Dunăre. Ne-a atins dureros, că chiar în leagănul românismului am ajuns să ne vedem națiunea calomniată; că chiar în sînul fascismului care are de scop unirea și colaborarea reciprocă a fiilor Gîntei Latine, poporul nostru, d'abia redeșteptat, a găsit interpreți, nu chiar prietenoși. În indignarea noastră justă, ne așteptăm însă, că în urma acestui articol, care este numai unul dintr'atâtea, cei chemați, să ridice un cuvînt de protest și să pună capăt odată pentru totdeauna în fine ar fi timpul — ponegririlor aduse sărmanei noastre țări, lăsate cu adevărat în grja sorții. Ne așteptăm ca guvernul nostru să intervină energic prin reprezentantul său; prin una măcar din cele două legați români la Roma.

Deocamdată cu o mulțumitoare satisfacție am cetit în coloanele aceluiaș ziar care dădu loc articolului tendențios, un protest înflăcărat scris bărbătește, într'un ton adevărat românesc, a harnicului român, Virgil Papazi, român macedonean, student în drept. Iată deci, că din suțele de studenți „români” pe cari îi susține statul român în străinătate s'a găsit unul, zic unul, care s'a simțit vătămat în sentimentele sale naționale române; și s'a găsit unul nu din cei veniți de acasă, din România, ci a trebuit să vină din sînul acelor români care n'au avut fericirea să fie încorporați la România-Mare, pe care cu mîndrie și curaj o apără și o numesc Mama lor.

Salutăm cu căldură pe d. Papazi, între fiii buni ai sărmanei noastre Români. Il salutăm cu

Prețul unui exemplar 2 Lei.

dragostea în... că cu atât mai vărtos, că știm că ai tu sora încă jugul robiei, și luptă pentru binele și interesele românilor de peste hotare. Îi salutăm și-l asigurăm, că opinia publică românească nu cea jidovească și nici cea vândută, îl va urma în totdeauna în gesturile sale frumoase, care vor găsi ecou în inimile tuturor bunilor români!

Guvernul nostru, care protejează — pe cât știm — la Paris, peste 300 de studenți evrei, nu află de bine să zică un „veto” contra acuzelor neîntemeiate și tendențioase ce ni se aduc?

Dar fondurile de propagandă pentru ce sunt și la ce scopuri servesc? Nu cred cel în drept, că în loc să se cheltuiască atâtea și atâtea sume pe nimicuri, ar fi de preferat să se pună mai mult pond la ridicarea bunului renume al nostru în străinătate, prin o mai largă propagandă românească?

În lipsa de alt ajutor, așteptăm ca: presa noastră — cea românească — să înceapă o luptă energetică, nu contra nobilului popor italian, care în totdeauna a nutrit cele mai bune sentimente pentru noi; ci *contra vânduților*, începând în primul rând cu „ai noștri de acasă!” Secundus.

Se simțea lipsa gazetei noastre.

— Păreri și îndemnuri adevărate. —

Un distins tânăr macedonean, dnul Virgil Papazi, după ce a citit gazeta noastră, ne-a trimis scrisoarea ce publicăm mai jos în întregime.

În cuvinte simple și nealese, dar isvorite din cea mai curată inimă românească și, vorbind în numele studenților care simțesc și gândesc la fel cu dânsul, fratele nostru macedonean își arată nemărginita bucurie pentru scoaterea gazetei *Voința Poporului* și pentru mișcarea națională în slujba căreia stă această gazetă. Lăsăm să urmeze aci scrisoarea, care sună astfel:

Onor. Redacție,

Cu deosebită plăcere am primit și citit ziarul (gazeta) „*Voința Poporului*”, nou organ în care se oglindește în toată splendoarea (strălucirea) ei, *voința*, entuziasmul (insuflețirea) energia (vigoarea) și iubirea de țară a fiilor de eroi pe cari țara marilor noștri străbuni, Traian, Decebal și Mihai, i-a dat întotdeauna pentru apărarea latinității asuprite și persecutate, — dar mândră și nu mai puțin glorioasă în lupta ce de secol o duce contra dușmanilor rasei noastre.

„*Voința Poporului*” mi-a umplut inima de bucurie și a reușit să risipească pentru un moment tristețea studenților noștri de aici; căci țara lor, frumoasa Românie, victimă destrăbălării și corupției interne, nu este mai puțin maltrată (batjocorită) și calomniată (ponegrită) în străinătate, din cauza propagandei nefaste (păcătoase), ce dușmanii noștri o desfășoară fără contenire în toate direcțiile.

Această propagandă, e plătită, fără îndoială cu sudoarea țaranului român.

Și, „*Voința Poporului*”, care de sigur este ai, unul din marii defensori (apărători) ai Patriei maltratate, fără nici o protecție, sunt sigur, că va ști să-și spună cuvântul său.

Alceva n'am ce vă spune mai mult, decât vă rog să-mi trimiteți regulat ziarul care va servi în același timp și pentru colegii mei de aici.

Noului ziar far (luminător) strălucitor și armă fără păreche, pentru combaterea (sbiciuirea) răului de care este amenințată țara noastră, dorindu-i cel mai mare succes în realizarea dorințelor noastre naționale, din Roma eternă (vecinică) și naționalistă, îi trimit sincerul și frățescul *Alala!*

Trăiască Țara! mândra, bogata și scumpa noastră Românie.

Roma, 24 Decembrie 1924.

Virgil Popazi.

ROMÂNI!

Din estrasul, mai jos comunicat, a unei hotărâri aduse de orașul Turda, în anul 1711 puteți vedea cât de dragi ne aveau pe noi ungurii — fosta națiune domnitoare — încă și cu sute de ani înainte de aceasta. Indignarea noastră față de faptul acesta nu este mai mare decât dorința ca dintre români și surzii să audă și orbii să vadă că azi este o crimă de a nu lucra din răputeri pentru consolidarea țării noastre pentru unirea tuturor forțelor noastre naționale la o muncă serioasă, cinstită și continuă în interesul neamului, țării și bisericii.

Nu simțeste în sine o mustrare de conștiință, o rușine acel român care și azi se face coadă de topor, sprijinește străinii față de Români, făcându-le serviciul dăunător elementului românesc pentru un bacșiș?

Ce crudă va fi răzbunarea!

(Copie). Primăria orașului municipal Târgul Mureș. Pentru a pune în adevărată lumină modul cum au fost maghiarizate orașele din Ardeal, ne luăm voie a da mai jos în traducere extrase din hotărâri referitoare aduse de orașul Turda. Anno 1711 die 19 mensis Iulii, in congregatione Totius, Universitatis Nobillium Oppidi Thorda.

Conclusum.

„Aflăm, că Valahii se înmulțesc foarte tare între noi spre dauna noastră... Orașele și satele vechi și frumoase locuite înainte de Maghiari și Sași, într'atâta sunt pustiite de locuitori, prin înmulțirea Valahilor, că acum nici de veste nu le mai putem auzi. Pentru motivul amintit mai sus, hotărîm în comun, că fiecare gospodăru sau văduvă din oraș este îndatorată a alunga, în curs de 8 zile, din casele și pământurile lor pe toți Valahii, aflători la casa sau pe pământurile sale, iar dacă nu voesc să meargă, să fie expulsați. Dacă se va afla vre-un gospodăru ori văduvă atât de neajutorată, încât nu-i poate alunga cu forța sa, ofițerul orașului este obligat a-i da ajutor. Dacă se va afla vre-un cetățean sau văduvă (care nu va dnce la îndeplinire ordinul) să fie pedepsit, în mod irevocabil până la 12 fl. și ofițerul orașului luând cu sine destule forțe, este dator să alunge pe astfel de Valahi refractari și să le alunge vitele de pe teritoriul orașului. La ținerea acestei hotărâri pe mai departe ne-am obligat prin strângere de mână și pentru amintirea ei pe mai departe ne-am scris numele prin notarul nostru jurat.

„Tot în această adunare se hotărăște ca nimeni... dintre locuitorii din Turda-nouă și veche să nu dea Valahului, nici casă, nici loc de casă nici loc extern; să nu-i vândă și să nu-i dea loc de locuit aici; care loc, dacă va fi vândut cu drept de moștenire, sub orice titlu, se va confisca pentru oraș și executorul (pe român) îl va alunga din oraș... Dacă însă se va afla cineva dintre noi, care nu va observa una sau alta din decisiile susnumitului ordin, se va pedepsi, mox et de facto, cu 24 fl. și, dacă va fi refractar și mai departe, să fie un om descalificat (fără onoare).”

(Urmează 135 semnături.)

Hotărârea din 5 Decembrie 1712. Venind în discuție și hotărând din nou privitor la alungarea și extirparea Valahilor, am ajuns de acord că (Valahii) să fie alungați și să nu fie tolerați în orașul nostru: acei cari au fost prezenți la aducerea acestei hotărâri au declarat sub blestem, personal și de bunăvoie, că li vor trăda pe cei cari îi știu, sau în caz de nenorocire în urma acestora nu-i vor ajuta cu munca lor ziua și noaptea.”

(Urmează 12 iscălruri.)

Blasiu Orbán: Orașul Turda și jurul, Bpesta 1889 pg. 270.

Fără comentariu. Credem că se evidențiază îndeajuns prin documentele de sus că avem drepturi și datoria de a repara ilegalitățile brutale comise față de Români din orașele ardene.

Târgul-Mureș, la 1 Octombrie 1923.

Dr. Emil A. Dandea,
primarul orașului Târgul-Mureș.

Originalul se poate ceti întocmai la redacția noastră.

Da, da! datorința noastră este să naționalizăm orașele, dar lucrul acesta ne va succeda numai atunci când vom avea ofițanți cinstiți, conștiințioși la birourile de închiriere, unde mai eri tot streinul venit peste graniță primea locuință după plac în 24-48 ore, iar românii chiar ofițanți de stat nu erau în stare să primească nici după așteptări de ani o locuință cât de modestă, apoi d. ofițanți cari controlează pașaportul străinilor să nu permită tuturor veneticilor să stea în oraș mai mult decât i-s'a dat dreptul prin viza legațiunilor noastre.

Ne interesăm și vă vom dovedi în scurt timp cu acte căte abuzuri se fac în favorul streinilor și în detrimentul nostru.

Pentru orice nenorociri naționale numai noi și iar noi suntem vinovați, fiindcă dupăcum zice dl maior Băgulescu, suntem lași în fața lașităților lașilor de meserie.

D-le Primar al Orașului Arad!

Vă rugăm ferbinte să binevoiti a-ne asculta totdeauna când Vă vom cere câte ceva, asigurându-Vă că ne aproabă cererea noastră întreaga opinie publică cinstită. Și că ne puteți satisface cererile nu ne îndoim.

Deocamdată lată pentruce Vă rugăm:

1. Să faceți bine să luați măsuri să se repare ca casă de locuit, ori să dispară de pe piața principală (Bulev. Regele Ferdinand I-ii) ruinele morii Neumann, care a ars cu mulți ani înainte de aceasta.

2. Să dispară din oraș — oricum prin orice împrejurare dar să dispară — statuetele îngrădite cu scânduri.

3. Să dispară coroana maghiară, depe palatul Direcțiunei financiare.

Fiind toate aceste 3 lucruri în felul cum să prezintă azi, o schimonosire, o batjocură pentru orașul nostru și o dovadă de o prea mare slăbiciune administrativă și indiferentism național sperăm că D-Voastră împreună cu Dl. inspector general, adm. și prefect al județului despre a căror bune intențiuni în ce privește chestiile naționale nu ne îndoim, veți afla modalitatea să ne scăpați de rușinea ce trebuie să o simțim totdeauna decâteori vine vr'un străin în orașul nostru și de simțul neplăcut, de durerea și indignarea care ne cuprinde de câteori ne cugetăm la istoria tristă a uritului trecut ce o reprezintă aceste 3 monstruoziități.

Cațion Arădani.

Români!

Fiecare își îndeplinește o datorință națională contribuind cu sprijinul său moral și material la activitatea culturală națională, ce o desvoltă studenții universitari din Cluj adunați în societatea Crișana, cari și-au înscris în fruntea programului lor deșteptarea culturală și națională a poporului român așezat pe malurile celor trei Crișuri.

Societatea Crișana aranjează la 19 Ianuarie a. c. în ziua Botezului Domnului după masă la orele 4 în Palatul Cultural al orașului Arad un concert, iar seara la orele 9 petrecere dansantă în Sala mare a Hotelului Crucea Albă.

Întregul venit este destinat fondului Societății Crișana, din care s'a înființat până acum numai în comunele din județul Arad nu mai puțin de 30 biblioteci populare.

Societatea Crișana.

Nu ne îndoim că apelul de mai sus va avea un răsunet viu în inimile și mințile tuturor românilor conști de datorința lor față de neamul nostru.

Iar iubitorilor noștri studenți universitari le zicem: Fiți bineveniți în mijlocul nostru! Trăiască studenții universitari!

O datorie sfântă a societății.

— Fine. —

Cred inutil a mai aminti că, pentru a-și ajunge mai sigur scopul copii cari vedeau, că totuși au înclinare către neamul lor erau necondiționat transferați acolo unde numai limba „Statului” o auziau de când se sculau până când se culcau.

Acestea toate au fost și poate să continue dincolo de graniță dar la noi s'au schimbat vremile, s'a schimbat totul. Și nu chiar despre acestea volam să vorbesc. Am spus eu că toate lucrările sunt mai grele sau mai ușoare, după caz, după cum am spus sunt lucrări pe cari Statul singur le poate duce la îndeplinire sunt altele unde concursul societății e absolut necesar și aici să ne oprim puțin. După ce dar știm, că Statul în Transilvania nu întreține copii părăsiți în Azile decât în procent foarte mic și aceștia sunt copii de săn a căror creștere reclama o îngrijire specială, ne trebuiesc părinți crescători și aici e dezastrul, aici se paralizază întreaga acțiune a Statului, aici se înmormăntează toate intențiunile bune și programurile ideale căci aici este sfârșitul sfârșitului. Nu avem părinți crescători potriviți pentru scopul nostru și cari să ne înțeleagă și să ne priceapă ce vrem, să ne ajute căci ajutorul lor în cazul de față am spus, că e neapărat de lipsă. Adecă să nu spun că nu avem părinți crescători, căci doar avem întrucât copii cei avem sunt plasați toți, numai durere părinții noștri crescători nu fac parte din acele dorinți căci împărțindu-i pe categorii avem numai trei, primi și cei mai mulți sunt aceia cari urmăresc realizarea unor profituri materiale pe urma îngrijirii unor copii și după aceea urmează părinți cu suflet bun dar săraci care în îngrijirea unui copil își văd alinarea suferințelor lor proprii. Și mai este o clasă de oameni foarte mică cari îngrijesc câte un copil cu scopul de a micșora mizeria micilor orfani și cari o fac aceasta conștii de datoria ce o au față de societate.

Dar să mă explic. În primul rând am zis ocupă locul părinții crescători, cari prin îngrijirea unui minor urmăresc să profite de serviciile acestuia. Aceștia sunt economi dela țară cari i-au în îngrijire copii de preferință dela etatea de 9—15 ani, căci până la aceasta etate sunt în cadrele Azilului de cari apoi să servească la lucrări economice și în multe cazuri foarte grele și cari trec peste puterile micilor copii. Tratamentul este cel ce să aplică de țărani servitorilor, dar mai caracteristic copiilor nimănu, Educația ce li-se dă o poate pricepe ori și cine. La școală merg din momentul ce ninje și, până ce începe a se topi zăpada, firește, că examene nu trec, deci tot fără carte rămân. Să mai adaug că mulți părinți refuză înscrierea copiilor lor la școală, — căci doar nu îl ține ca să-l învețe carte — sunt cazuri destul de dese.

În această categorie trebuie să înșirăm inteligența noastră care ar îngriji câte o fetiță mai mare de care s'ar putea ajuta la creșterea copiilor lor proprii, mai bine zis „o servitoare dela Azil” căci nu costă nimic, ba din contră chiar și haine îi dă Azilul. Aceștia sunt oameni cu carte și orice le-ai spune sunt gata să răspundă, totdeauna vorbesc de mila copiilor fără părinți de ajutorul ce trebuie să le dea societatea, însă dacă îl întrebi eventual, ce ajutor va da fetei cerute, dacă o va purta la școală sau altceva, îți răspunde foarte politicos, va fi îngrijită și văzută ca un membru de familie, în realitate nu sunt superiori în tratamentul plugarilor amintiți în pasagiul de mai sus.

În al doilea rând vin oameni săraci cari văd prin îngrijirea unor copii al Statului, că pot

realiza profituri materiale. Aceștia în schimbul unor sume de bani îngrijesc copii de preferință mici dela 1—2 ani, aici fiind taxele de îngrijire mai mari. Asupra acestora e de prisos să insist sunt oameni săraci cari văd un mic profit din aceasta. Se îndeletnicesc cu această meserie femei bătrâne sau infirme dar sărace, oricine își poate da seama cum pot îngriji oamenii săraci copii așa mici. Trebuie să recunosc că aceștia după puțină își dau silința să îngrijască cât mai bine copii și nu odată se observă că aceștia sunt mai la locul lor decât bogătașii noștri.

Și numai acum vin oamenii cari sunt conștii de datoria ce o au față de societate, îngrijesc câte un copil, însă să nu își facă cineva iluzii că numărul acestora e așa de mic încât pe orice statistică s'ar face nu ar figura.

Până aci e totul ce face societatea iar Statul cheltue din greu: haine din abundență, parale, controluri, propagandă, birouri și alte diferite specii de cheltuieli, care toate la oaltă în bugetul Statului se cifrează în zeci de milioane. Și când ne gândim când după atâtea sacrificii materiale la ce rezultat ajungem, dăm din umeri în fața neputinței noastre.

Cauza se desprinde foarte clar chiar din cele de mai sus. Poporul nostru este lipsit de cea mai elementară cunoștință, de datoria ce o are el față de societate, s'a îngâmădit în materialismul ce-l caracterizează, arma cea mai bună de apărare și, să fim drepti, nu i-se prea servesc exemple pe cari le-ar putea imita.

Avem atâtea preoți, atâtea învățători, avem destul oameni inteligenți în comunele rurale cari pe lângă mici oboseli și fără nici un fel de sacrificiu ar putea pune în curent poporul nostru cu nevoile societății suferinde, ar putea prin vorbele lor, să micșoreze întrucâtva greutatea orfanilor cari cei mai mulți simt greu povara de după război și mulți din ei au pierdut pe cei mai scumpi ai lor. E o datorie a clasei inteligente de a arăta poporului acestea, care la rândul lui poate contribui cu ajutoare incomparabile, care poate să-și schimbe părerea cum trebuie ajutoarii copii nimănu.

Tot Românul bun s'a achitat de această datorie, dacă în cadrele posibilității date lui, sacrifică câteva ore în viață, ținând o conferință despre această chestiune s'au intervenind unde vede concepția greșită a poporului în această privință. E și aceasta o datorie a societății și încă a clasei cunoscătoare de datoriile ce le are individul față de societate.

A. M.

Cine predică ura?

„Naționalistii” afirmă presa din strada Sărindar.

Să vedem cum stau lucrurile. Presa în chestiune, scrisă în românește de oameni streini, sau înstreinați, nu e zi lăsată dela Dumnezeu:

1. Să nu atace armata și să sape Dinastia.
2. Să nu semene neîncrederea în organele de conducere ale țării.
3. Să nu ceară sprijinul streinătății împotriva României.
4. Să nu injure poporul român, sub pretext că apără Democrația... minorităților.
5. Să nu otrăvească nația românească, cu știri false și interesate.
6. Să nu asmuțe pe români contra românilor.
7. Să nu îndemne la rebellune poporul.
8. Să nu atâțe pe muncitorii români, contra propriei lor nații.
9. Să nu apeleze la mânia streinilor contra noastră.
10. Să nu glorifice regimul semit de teroare și de crimă din Rusia.
11. În fine să nu ne saboteze Victoria, care ne-a costat atâtea sânge!

Biserica.

Am ascultat o predică și mi-a plăcut. A fost rostită prin gura unui preot și din ea cărturarii sunt datori să tragă foloase. Războiul ne-a făcut atât de răi, că în fiecare deapropoie al nostru vedem un dușman. Trebuie să venim la realitate și aceasta cât mai neîntârziat să facem deosebire între bun și rău. Poporul care a pierdut cu desăvârșire credința, este asemenea cârmaciului unui vas pe apă, care a pierdut cârma, ducând vasul la cel mai sigur înec.

Dacă ai crede ponegririle ce le aduc ziarurile de partid conducătorilor altor partide, ar trebui să desperezi, știind că la noi nu ar mai fi oameni cinstiți, români buni, patrioți buni. Ei lucrul nu stă tocmai așa.

Ne-am cârțit destul, ne-am mârșit cu noroi de sus până jos unul pe altul fără nici un folos însă; trebuie să revenim la început și începutul adevărat este biserica. Legile naturii să le lăsăm în seama celor puțini chemați să le deslege; căci altfel am fi niște căței cari au uitat pentru ce latră și latră și la lună.

Societatea de azi este rodul unei vremi care a lucrat în pripă și clădirile sunt proaste. Ce a dăinuit peste timpuri furtunoase fără să se plece trebuie să ne fie țință și din ele nu ne-a rămas decât două: *limba și biserica*.

Să ne păstrăm limba și să ne respectăm biserica și puțin ne va păsa de legile naturii, pe care nu le poate schimba mâna omului. Cât privește politica, noi cei mulți îi suntem lege și nu ne va putea-o schimba atât timp cât nu răstăcim drumul la a cărui răspântii strămoșii noștri au ridicat biserici ca să ni-l lumineze.

A. N.

O nouă otrăvă.

În timp ce gazetele de informații sunt amenințate din zi în zi cu dispariția din cauza ridicării prețului hârtiei, nenumărate fițiuci așa zise „de haz”, apar din ce în ce mai multe, asemenea ciupercilor pe gunoazele de pe maidane. În timp ce cărțile de școală și cele literare sunt tipărite pe cea mai proastă hârtie, sau în lipsă și de aceasta, nu se pot tipări de loc, și astfel sunt foarte scumpe, fițiucile de care am vorbit își aștern hazurile — demne numai de casele de toleranță — pe cea mai scumpă hârtie existentă azi. Cu ce bani apar și anume cu ce scop, puțini o înțeleg, dar mulți le cumpără.

Oameni cu cea mai mare responsabilitate morală își obosesc mintea pe paginile „Pardon”-ului; meseriași, liceani și în general întregul tineret își împrumută limbajul ordinar — specialitatea „Tiribombel”, „Misto”, „Viistavoiul”, „Dracul” etc. și unii și alții nebănuind otrava care zace în ele, menită să fărâmițeze puterea de judecată, ca apoi încetul cu încetul să-i aducă în completă stare de idiotism, făcându-l pentru societate oameni morți sufletește. Se știe — și e trist — că mașinile de tipar nu ne aparțin nouă Românilor, sau cele cari ne aparțin sunt așa de puține că puse față în față în linie de luptă, ale noastre ar cădea trăsnete de puhoiul celor streine.

Nu scriu aceste lucruri pentru admiratorii „Pardon”-ului căci responsabilitatea lor în societate ar fi trebuit s'o înțeleagă de mult; nu o scriu pentru liceeni, căci au profesori cari să le-o spună; nu scriu pentru meseriași, căci noua lor situație în societate, cerându-le mult spirit, au înțeles greșit să-l ia din paginile murdare ale fițiucilor amintite, ci toate acestea le scriu

pentru tineretul viguros, pentru flăcăul dela țară care venit în zi de târg la oraș, l'am văzut în fața chioșcurilor de ziare, zgâindu-și ochii după poza cea mai murdară a uneia din aceste figuri pe care a cumpărat-o cu gestul grăbit și nevăzut de nimeni de parcă ar fi furat-o.

De sigur, că în sufletul lui curat s'a simțit rușinat de nimerirea unui astfel de petic de hârtie colorat și de aceea s'a grăbit să-l ascundă. Gestul în fond este cinstit, dar urmările sunt grave și de aceea mă adresez lor: „Banii dați pe astfel de murdării colorate, vor mări capitalurile streinilor, care au făcut din țara noastră o țară streină nouă. Singura gazetă care este a voastră, făcută numai și numai pentru voi este „Voința Poporului“. Vreți să știți mai mult, întrebați pe cei mai mari, cari pentru voi au rămas cinștiți și vă vor îndruma în a alege.

Rămâneți voi cei mulți sănătoși sufletește, căci și așa cei puțini otrăviți vă întunecă.

A. N.

Politica porților deschise.

— Ne pierde nația. —

În camera Belgiană deputatul Houtart, se sperie că în Belgia, au intrat dela armistițiu, vr'o 36.000 de streini (deci cam 7000 de streini pe an) și cere isgonirea lor!

În România prin grația politicianilor și în numele ospitalității românești, politica „porțile deschise“ ne-a dus la următoarele rezultate:

În anul 1918 au intrat în țară	116.600	streini
„ 1919	243.460	„
„ 1920	290.330	„
„ 1921	665.000	„
„ 1922	211.130	„
„ primele 6 luni ale anului 1923	211.130	„
	2.013.530	streini

În aceste țări nu sunt cupriși și cei intrați fraudulos peste graniță.

Acești streini, sunt în majoritate evrei, greci și armeni: 80%. Restul de 20%, sunt unguri, ruși, cehi, bulgari, turci, germani, austriaci și alte națiuni. 97% la sută din acești streini s'au așezat în orașele țării, în cari ocupă aproximativ 400.000 apartamente, iată de unde provine lipsa enormă de locuințe.

Cam 320.000 din acești streini s'au instalat în capitala țării ocupând 85.000 de apartamente.

Din cei stabiliți în București și orașe mai mari 50% n'au ocupații precise.

Ceilalți, afară de un procent de 8%, care's muncitori și tehnicieni, tot restul se ocupă cu comerțul și speculațiunile de mărfuri și efecte.

Unii din aceștia au format diverse societăți sub nume românești.

Odată cu invazia acestora, morile, fabricile, pădurile, petrolul, minele au trecut din mâinile indigenilor în ale lor.

În București, în orașele mari din țară precum și în porturile noastre se poate vedea un proces și mai grav — casă după casă, stradă după stradă trec în mâinile acestor venetici, iar populația românească deposedată este împinsă, încet, încet spre periferie ori chiar peire.

Și unii români se mai întreba pentru ce luptă cei conștiențioși!

FRAȚI ROMÂNI!

Dacă mergeți pe la TIMIȘOARA, să vă abateți pe la ospătăria D-lui IULIAN CHINDEA, Timișoara-Fabrică, Piața Petru Rareș Numărul 10

Știri de tot felul.

„Liga Culturală“ secția Pâncota cu concursul Reuniunii de lectură și cântare a meseriașilor români din Țiria aranjează în seara de Sf. Ioan 7/20 Ianuarie în sala de teatru a hotelului „Kaiser“ din Pâncota concert urmat de dans.

Această petrecere va fi una dintre cele mai reușite, având în vedere că este sprijinită de Dl. Inspector general administrativ și prefect al județului Arad, care se însușește sincer și sprijinește din răspuneri orice mișcare și acțiune națională-românească.

În cazul acesta îi stă în ajutor Dl. judecător de ocol din Țiria Anghene.

Venitul curat este destinat fondului „Ligii culturale“ și „Reuniunii meseriașilor“.

Programul conține: Partea I. 1. I. Scarlatescu: Impul Regal, cor mixt; 2. M. Rădulescu: Ardealul, poezie, decl. de D. soara Florica Amar; 3. I. Saloviu: La Tisa... cor mixt; 4. V. Alexandri: Capitano Romane, poezie decl. de D. soara Aurelia Manu; 5. I. Costescu: Latina gîntă, cor mixt. Pauză. Partea II. 6. I. Băl ești: Poem istoric, scenă într-un act. 7. A. Bena: La fântână, cor mixt. 8. M. Eminescu: Doamnă, poezie decl. de D. soara Georgina Ghiriciu; 9. G. Musicescu: Aceasta este ziua, concert b.s. cor mixt; 10. Musicescu: Marș Regal, cor mixt. Dans.

Vom reveni!

— „Nu mai putem trăi. S'a scumpit viața. Ne copleșesc streinii. Pierim“. Ni-se bocesc unii și ne întreabă: „Ce faceți dv. naționaliști?“ „De ce nu vă mișcați?“ Acestora le răspundem. Dar voi ce faceți? De ce nu vă înrolați în rânduri? De ce nu luptați? Ori așteptați, bocitori lași și netrăbnici ca unii să lupte și voi să vă folosiți numai de rodul jertfelor altora?

— În vreme ce un mănunchi de oameni aleși și cu dragoste de țară luptă, sâng-ră și se jertfesc pentru binele acestei țări, imensa majoritate a elementului românesc dela orașe își cheltuiește energia în cheful, beții și invărteli caraghioase în sălile de dans.

Când vor înțelege oamenii aceștia datorile pe cari le au față de neamul și țara lor? Numai să nu se deștepte prea târziu, căci vor plânge amar!

Toți domnii abonați cari au plătit abonamentul, sunt rugați să ne avizize prin câteva rânduri, când și prin cine l'au plătit pentru a le putea trimite chitanțe în regulă, iar acei domni abonați, cari încă n'au solvit abonamentul precum și toți domnii ș-fi de Secții și posturi sunt rugați să-și achite abonamentul în timpul cel mai scurt posibil. — Administrația ziarului.

On. cetitori sunt rugați a se adresa în chestii referitoare la Redacția și Administrația ziarului atât în scris cât și personal în strada Moise Nicoară 1, etaj I. — iar la subsemnatul în strada V. Babeș nr. 6. — Dr. Dionisie Benea

„VOINȚA POPORULUI“ nu primește ajutoare dela nimeni, deci abonați-vă cât de mulți. Aceia cari răspândesc gazeta „Voința Poporului“, împlinesc o datorie de buni Români.

Onorații cetitori sunt rugați cu insistență să-și achite abonamentul.

ADMINISTRAȚIA ZIARULUI.

Cetiți și răspândiți ziarul

IDEEA NAȚIONALĂ

Cluj, Strada Băii Nr. 6.

Abonamentul 100 Lei pe un an.

Invitare la abonament.

Pe un an . . . . . Lei 100
Pe o jumătate an . . . . . Lei 50
Pe 3 luni . . . . . Lei 25
Prețul unui exemplar e Lei 2

Rugăm sprijinul tuturor fraților buni de pretutindenea.

Administrația gazetei
„Voința Poporului“
Arad, strada Moise Nicoară 1, et. I.

Publicațiune.

Cu începerea de 1 Februarie 1924 află aplicare în biroul subsemnatului

un adiunct (scriitor)

care posedă corect limba română și dactilografia.

Dr. Petruț u, avocat.
Iurisconsultul județului Arad.

Citiți, răspândiți și abonați ziarul

FASCISMUL

București, Str. Antim Nr. 39.

Abonamentul pe un an este 150 de Lei.

„PODGORIA“

este cel mai ieftin izvor de
aprovizionare cu TEXTILE

Arad, B-dul Regele Ferdinand I nr. 62
(lângă gara treului electric podgorean).

ROMÂNII, Scrijiți pe comercianții, industriașii și meseriașii români, precum și toate instituțiile și întreprinderile românești!!!

A N U N Ț U R I

se primesc la administrația gazetei

„Voința Poporului“

Arad, Str. Moise Nicoară No. 1, etajul I.

Plata după un tarif scăzut.

Cetiți, răspândiți și abonați ziarul

„VOINȚA POPORULUI“

Arad, str. Moise Nicoară Nr. 1, etaj I.

Abonamentul 100 Lei pe un an.